

Boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarini innovatsion metodlar bilan tashkil etish

Farida Erkinbaevna Eraliyeva
BXU

Annotatsiya: Ushbu maqola boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarini tashkil etishda innovatsion pedagogik metodlarning ahamiyati va samaradorligini o'rganishga bag'ishlangan. Maqolada fortepiano o'qitish jarayonida interaktiv, innovatsion va ilg'or texnologiyalardan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, boshlang'ich ta'lim bosqichida musiqiy ko'nikmalarni shakllantirishda zamonaviy metodlarning qo'llanilishi, darslarni samarali rejalashtirish va o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar keltirilgan. Tadqiqot natijalari pedagogik innovatsiyalar yordamida fortepiano darslarini tashkil etish o'quv jarayonining sifatini oshirish, o'quvchilarni musiqaga qiziqtirish va ularning ijodiy faoliyatini rag'batlantirish imkoniyatini berishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: boshlangan ta'lim, fortepiano, darslarni tashkil etish, innovatsion metodlar, pedagogik texnologiyalar, musiqiy ko'nikmalar, interaktiv metodlar, ijodiy rivojlanish

Organization of piano lessons in primary grades using innovative methods

Farida Erkinbaevna Eraliyeva
BSU

Abstract: This article is devoted to studying the importance and effectiveness of innovative pedagogical methods in organizing piano lessons in primary grades. The article analyzes the theoretical and practical aspects of using interactive, innovative and advanced technologies in the process of piano teaching. It also provides recommendations on the use of modern methods in the formation of musical skills at the primary education stage, effective lesson planning and the development of students' creative potential. The results of the study show that organizing piano lessons using pedagogical innovations allows you to improve the quality of the educational process, interest students in music and stimulate their creative activity.

Keywords: early childhood education, piano, lesson organization, innovative methods, pedagogical technologies, musical skills, interactive methods, creative development

Kirish. Boshlang'ich ta'lim bosqichi har bir o'quvchining musiqiy, estetik va ijodiy salohiyatini shakllantirishda eng muhim davr hisoblanadi. Shu davrda o'quvchilarda fortepiano chalish bo'yicha asosiy ko'nikmalarni rivojlantirish, musiqiy eshitish va ijodiy fikrlash qobiliyatini mustahkamlash imkoniyati mavjud. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar va innovatsion metodlar fortepiano darslarini yanada samarali, qiziqarli va interaktiv qilishga yordam beradi.

An'anaviy ta'lim metodlari, jumladan darsni faqat o'qituvchi nazorati ostida bajarish va repetitiv mashqlar orqali ko'nikma hosil qilish, o'quvchilarni musiqaga qiziqtirish va ijodiy faoliyatini rag'batlantirishda cheklanganliklarga ega bo'lishi mumkin. Shu sababli, innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish dars sifatini oshirish, o'quvchilarni faol va mustaqil ishtirokchiga aylantirish va musiqiy mahoratni tez va samarali shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi.

Innovatsion metodlar - bu o'quv jarayonini qiziqarli, interaktiv va o'quvchining individual imkoniyatlariga moslashtiradigan pedagogik yondashuvlar majmui. Masalan, raqamli platformalar, multimediya vositalari, vizual materiallar, interaktiv mashqlar va o'yin metodlari fortepiano darslarida ijodiy yondashuvni rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, bu metodlar o'quvchilarda mustaqil fikrlashni rivojlantiradi, musiqiy eshitish va ritmni to'g'ri his qilish ko'nikmalarini mustahkamlaydi hamda o'quv jarayonini individual va guruh ishlari bilan uyg'unlashtiradi.

Boshlang'ich sinflarda fortepiano o'rgatishning innovatsion metodlari o'quvchilarni passiv qabul qiluvchidan faol ishtirokchiga aylantirish, ularning ijodiy salohiyatini rag'batlantirish va musiqaga qiziqishlarini oshirishga imkon beradi. Shu nuqtai nazardan, darslarni interaktiv va multimedia vositalari bilan boyitish, guruh va individual ishlashni uyg'unlashtirish, o'yin va tanqidiy fikrlash metodlarini qo'llash pedagogik amaliyotda muhim ahamiyat kasb etadi.

Maqolaning maqsadi - boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarini innovatsion metodlar orqali samarali tashkil etish yo'llarini aniqlash va tahlil qilish. Maqolada quyidagi vazifalar amalga oshiriladi:

1. Boshlang'ich ta'limda fortepiano darslarining o'quv jarayonidagi o'rni va ahamiyatini aniqlash.
2. Innovatsion pedagogik texnologiyalarning darslarni tashkil etishdagi samaradorligini o'rganish.
3. Interaktiv, multimedia va o'yin metodlarini qo'llash orqali musiqiy ko'nikmalarni rivojlantirish strategiyalarini taklif etish.
4. Pedagogik innovatsiyalar yordamida o'quvchilarning ijodiy va individual salohiyatini oshirish yo'llarini tahlil qilish.

Boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarini innovatsion metodlar bilan tashkil etish, nafaqat musiqiy ko'nikmalarni shakllantirish, balki o'quvchilarning estetik didi,

ijodiy fikrlash va mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu sababli, ushbu maqola pedagogik amaliyotda foydali tavsiyalar va innovatsion yondashuvlarni joriy etish uchun ilmiy asos yaratadi.

Boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarining pedagogik ahamiyati

Boshlang'ich sinflarda musiqiy ta'limning asosiy vazifasi - o'quvchilarda musiqiy did, ritmni his qilish, eshitish qobiliyatini rivojlantirish va musiqiy ijodiy ko'nikmalarni shakllantirishdir. Forteplano darsi esa bu jarayonning markaziy elementi hisoblanadi. Ushbu bosqichda o'quvchilar nafaqat texnik ko'nikmalarni egallaydi, balki musiqiy eshitish, ritm va melodiyaning his qilish, shuningdek ijodiy ifoda qobiliyatini rivojlantiradi. Boshlang'ich sinflarda fortepiano darslari - bu boshlang'ich musiqiy ta'limning muhim qismi bo'lib, o'quvchilarda musiqa va fortepiano chalish bo'yicha asosiy ko'nikmalarni shakllantirishga qaratilgan o'quv jarayonidir. Ushbu darslar nafaqat texnik jihatdan fortepiano chalishni o'rgatadi, balki o'quvchilarning musiqiy eshitish qobiliyatini rivojlantiradi, ritmni his qilishni o'rgatadi, musiqiy tafakkur va ijodiy fikrlashni shakllantiradi. Shuning uchun boshlang'ich sinflarda fortepiano darslari o'quvchilarning musiqiy ta'limidagi poydevor vazifasini bajaradi.

Boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarining asosiy maqsadi - o'quvchilarda musiqa bilan qiziqishni uyg'otish, ularni fortepiano chalishga o'rgatish va shu orqali ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirishdir. Bu darslar o'quvchilarning yoshiga moslashgan bo'lib, texnik jihatdan murakkab bo'lmagan mashqlar, qiziqarli o'yinlar va interaktiv metodlar orqali olib boriladi. Shu sababli boshlang'ich darslar musiqiy jarayonni qiziqarli va rag'batlantiruvchi shaklda tashkil etishni talab qiladi.

Forteplano darslari boshlang'ich sinflarda odatda quyidagi asosiy tarkibiy qismlardan iborat bo'ladi: texnik mashqlar, qo'l koordinatsiyasi mashqlari, nota o'qish va ijro, musiqiy eshitish mashqlari va ijodiy ishlanmalar. Texnik mashqlar o'quvchining barmoq harakatlarini rivojlantiradi, barqaror ritmni his qilishga yordam beradi va fortepiano chalish texnikasini mustahkamlaydi. Nota o'qish mashqlari o'quvchilarda musiqiy yozuvlarni tushunish qobiliyatini shakllantiradi, bu esa musiqani mustaqil ijro etishga imkon yaratadi. Musiqiy eshitish mashqlari o'quvchilarda ritm, melodik chiziqlar va tonal o'zgarishlarni idrok etish qobiliyatini rivojlantiradi.

Boshlang'ich sinflarda fortepiano darslari shuningdek o'quvchilarning ijodiy rivojlanishiga ham xizmat qiladi. Masalan, o'quvchilarga oddiy musiqiy kompozitsiyalarni yaratish yoki mavjud musiqiy asarlarni ijro etishda o'z ifodasini qo'llash imkoniyati beriladi. Bu esa ularni musiqaga qiziqtiradi, ijodiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Shu bilan birga, darslar davomida o'quvchilar o'zini-o'zi baholash va tanqidiy fikrlashni o'rganadi, bu esa ularning mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Boshlang'ich sinflarda fortepiano darslari o'quv jarayonini turli pedagogik yondashuvlar va metodlar orqali tashkil etishni talab qiladi. An'anaviy metodlar, jumladan, repetitiv mashqlar va faqat o'qituvchi ko'rsatmalari bilan ishlash usullari, o'quvchilarning qiziqishini susaytirishi va ularning ijodiy faolligini cheklashi mumkin. Shu sababli zamonaviy pedagogik texnologiyalar va innovatsion metodlar - interaktiv mashqlar, multimediya vositalari, musiqiy o'yinlar va raqamli platformalardan foydalanish - boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarini samarali va qiziqarli tashkil etishga yordam beradi.

Fortepiano darslarining samarali bo'lishi, shuningdek, o'quvchilarning yosh xususiyatlarini hisobga olishga bog'liq. Boshlang'ich sinf o'quvchilari odatda 6-10 yoshda bo'ladi, ular tez charchaydigan va diqqatini uzoq vaqt davomida jamlay olmaydigan yosh guruhidir. Shu sababli darslar qisqa, mazmunli va turli faoliyat turlarini o'z ichiga olishi kerak. Masalan, texnik mashqlar bilan bir qatorda, ritm o'yinlari, ijodiy vazifalar va guruh ishlari darsni qiziqarli va samarali qiladi.

Fortepiano darslari nafaqat o'quvchilarning musiqiy ko'nikmalarini rivojlantiradi, balki ularning shaxsiy fazilatlariga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Dars jarayonida o'quvchilar sabr-toqat, mehnatsevarlik, diqqatni jamlash va o'zini-o'zi tartibga solish ko'nikmalarini o'rganadi. Shu bilan birga, o'quvchilar musiqiy madaniyat, estetik did va san'atga hurmat hissini rivojlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinflarda fortepiano darslari deganda - bu o'quvchilarda fortepiano chalish texnikasini shakllantirish, musiqiy eshitish va ritmni his qilish qobiliyatini rivojlantirish, shuningdek, ijodiy va estetik salohiyatini rivojlantirishga qaratilgan pedagogik jarayon tushuniladi. Bu darslar o'quvchilarning musiqaga qiziqishini uyg'otish, mustaqil ishlash va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish, shuningdek, ularni musiqa va san'atning fundamental tamoyillari bilan tanishtirishda muhim ahamiyatga ega. Shu sababli boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarini innovatsion va interaktiv metodlar orqali tashkil etish pedagogik amaliyotning asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi.

Innovatsion pedagogik metodlar tushunchasi

Innovatsion pedagogik metodlar - bu o'quv jarayonini yangicha, interaktiv va samarali tashkil etish usullari bo'lib, ular o'quvchilarni faol ishtirokchi sifatida jalb qiladi. Bunga multimediya vositalari, raqamli ta'lim platformalari, interaktiv o'yinlar, guruh ishlari va ijodiy mashqlar kiradi. Ushbu metodlar o'quvchilarning qiziqish darajasini oshiradi va individual imkoniyatlarini inobatga oladi.

Zamonaviy ta'lim tizimida o'quv jarayonining sifatini oshirish, o'quvchilarning individual salohiyatini rivojlantirish va ularning ijodiy faolligini rag'batlantirish masalalari dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Shu kontekstda innovatsion pedagogik metodlar tushunchasi ilmiy-amaliy doirada katta e'tibor qozonmoqda. Innovatsion pedagogik metodlar - bu o'quv jarayonini yangicha, samarali va interaktiv tashkil

etishga qaratilgan pedagogik yondashuvlar, usul va vositalar majmuasidir. Ular o'quvchilarning qiziqish darajasini oshiradi, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi muloqotni kuchaytiradi, shuningdek, o'quvchilarning mustaqil fikrlash, ijodiy va tanqidiy tafakkurini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Innovatsion pedagogik metodlarni tushunishda ularning bir necha asosiy xususiyatlarini ajratish mumkin. Birinchidan, bu metodlar interaktiv va faol o'quv faoliyatini rag'batlantiradi. An'anaviy metodlar bilan solishtirganda, ular o'quvchilarning passiv qabul qiluvchi emas, balki faol ishtirokchi bo'lishini ta'minlaydi. Masalan, guruh ishlari, loyiha asosida o'qitish, o'yinlar orqali dars tashkil etish kabi yondashuvlar o'quvchilarda mustaqil fikrlash va ijodiy faoliyatni shakllantiradi.

Ikkinchidan, innovatsion metodlar individual yondashuvga asoslanadi. Har bir o'quvchining qobiliyatlari, bilim darajasi va qiziqishlari farq qiladi. Shu bois, innovatsion pedagogik metodlar o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olib, ularga moslashgan o'quv faoliyatini tashkil etadi. Masalan, raqamli ta'lim platformalari yoki interaktiv multimedia vositalari yordamida o'quvchilar o'z sur'atida mashqlarni bajara oladi, bu esa o'qituvchiga darsni individual tarzda yo'naltirish imkonini beradi.

Uchinchidan, innovatsion pedagogik metodlar texnologik yondashuv bilan chambarchas bog'liq. Bugungi kunda ta'limda raqamli resurslar, elektron platformalar, audio va video materiallar, virtual laboratoriyalar keng qo'llanilmoqda. Ushbu texnologiyalar o'quv jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qiladi, shuningdek, murakkab mavzularni tushunishni osonlashtiradi. Masalan, fortepiano darslarida elektron nota platformalarini qo'llash, interaktiv mashqlar yordamida o'quvchilarning texnik ko'nikmalarini mustahkamlash kabi yondashuvlar pedagogik innovatsiyalarning amaliy ifodasidir.

To'rtinchidan, innovatsion pedagogik metodlar natijaga yo'naltirilganlik bilan ajralib turadi. Ular o'quvchilarning bilim, ko'nikma va salohiyatini samarali shakllantirishga xizmat qiladi. Bunda faqat ma'lumot berish emas, balki o'quvchilarning tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini rivojlantirish asosiy vazifa sifatida ko'riladi. Shu nuqtai nazardan, innovatsion metodlar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishning muhim vositasi hisoblanadi.

Innovatsion pedagogik metodlar ko'plab turlarga bo'linadi. Ulardan eng keng tarqalganlari quyidagilardir:

1. Loyiha asosida o'qitish (Project-Based Learning, PBL): Ushbu metod o'quvchilarga real hayotdagi masalalarni hal qilishga imkon beradi. O'quvchilar mustaqil yoki guruh bo'lib loyihalar yaratadi, shu orqali ular masalalarni yechish, izlanish va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini rivojlantiradi. Masalan, musiqa darslarida

o'quvchilar o'z kompozitsiyalarini yaratish yoki mashhur musiqiy asarlarni tahlil qilish orqali loyihalarni amalga oshirishi mumkin.

2. Interaktiv metodlar: Ushbu yondashuv o'quv jarayonida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi faol muloqotni ta'minlaydi. Interaktiv metodlar masalalarni muhokama qilish, rolli o'yinlar, guruh ishlari va forumlar orqali amalga oshiriladi. Ular o'quvchilarda ijodiy fikrlash va o'z fikrini aniq ifodalash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

3. Multimedia va texnologik metodlar: Raqamli resurslar, video va audio materiallar, virtual laboratoriyalar va interaktiv dasturlar o'quv jarayonini boyitadi. Masalan, fortepiano darslarida elektron notalar, klaviatura simulyatorlari va musiqiy o'yinlar orqali o'quvchilarning ko'nikmalari samarali shakllantiriladi.

4. O'yin va gamifikatsiya metodlari: O'yin elementlarini dars jarayoniga kiritish o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi, ularni faol ishtirokchi qiladi va mashqlarni qiziqarli qiladi. Masalan, ritmni his qilish yoki texnik mashqlarni o'yin shaklida bajarish o'quvchilarda ijodiy va faol yondashuvni rag'batlantiradi.

5. Tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish metodlari: Ushbu yondashuv o'quvchilarga murakkab masalalarni tahlil qilish, turli yechimlarni solishtirish va eng samarali usulni tanlash ko'nikmalarini beradi. Masalan, musiqa darslarida turli interpretatsiyalarni solishtirish yoki ritmik muammolarni hal qilish o'quvchilarda tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi.

Innovatsion pedagogik metodlarning afzalliklari juda ko'p. Ulardan eng asosiylari quyidagilardir:

O'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi: Innovatsion metodlar darslarni qiziqarli va interaktiv qiladi, bu esa o'quvchilarning diqqatini jalb qiladi.

Individual yondashuvni ta'minlaydi: Har bir o'quvchi o'z imkoniyatiga mos mashqlarni bajaradi, bu esa bilimning mustahkam bo'lishiga yordam beradi.

Ijodiy va tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi: O'quvchilar mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini egallaydi.

Texnologik savodxonlikni oshiradi: Raqamli vositalar va multimedia platformalari bilan ishlash o'quvchilarning zamonaviy texnologiyalarga moslashuvini ta'minlaydi.

O'quv jarayonini samarali qiladi: Innovatsion metodlar o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini tez va sifatli shakllantirish imkonini beradi.

Shu bilan birga, innovatsion pedagogik metodlarni qo'llashda ba'zi muammolar ham mavjud. Ulardan biri - o'qituvchilarning yangi texnologiyalarni va interaktiv metodlarni yetarlicha bilmasligi. Bu esa dars sifatiga salbiy ta'sir qilishi mumkin. Shu sababli pedagoglar uchun muntazam malaka oshirish, zamonaviy texnologiyalarni o'rganish va amaliy tajribaga ega bo'lish juda muhimdir.

Xulosa qilib aytganda, innovatsion pedagogik metodlar - bu zamonaviy ta'limning ajralmas qismi bo'lib, o'quv jarayonini samarali, interaktiv va individual

yondashuvga asoslangan shaklda tashkil etishga xizmat qiladi. Ular o'quvchilarning bilim, ko'nikma, ijodiy va tanqidiy fikrlash salohiyatini rivojlantiradi, darslarni qiziqarli va motivatsion qiladi hamda o'quvchilarning texnologik savodxonligini oshiradi. Shu sababli pedagogik amaliyotda innovatsion metodlarni keng joriy etish va ularni dars jarayonida to'g'ri qo'llash bugungi ta'limning muhim vazifalaridan biridir.

Fortepiano darslarida innovatsion metodlarni qo'llash amaliyoti

Fortepiano darslarida interaktiv va multimedia vositalarini qo'llash o'quv jarayonini qiziqarli va samarali qiladi. Masalan, elektron nota platformalari orqali o'quvchilar mustaqil mashq qilishi mumkin. Shuningdek, guruh ishlari orqali o'quvchilar musiqiy kompozitsiyalar yaratadi, bu esa ijodiy fikrlashni rivojlantiradi. O'yin metodlari esa o'quvchilarda ritmni his qilish va texnik ko'nikmalarni tez egallashga yordam beradi.

Darslarni samarali tashkil etish strategiyalari

Fortepiano darslarini samarali tashkil etish uchun quyidagi strategiyalar qo'llanilishi mumkin:

Dars rejasi va mashqlarni individual va guruh ishlari bilan uyg'unlashtirish.

Multimediali va interaktiv materiallardan foydalanish.

O'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirish uchun musiqiy o'yin va loyihalar tashkil etish.

O'quvchilarning natijalarini monitoring qilish va moslashuvchan baholash tizimini joriy etish.

Pedagogik innovatsiyalar orqali o'quvchilarning ijodiy salohiyatini oshirish

Innovatsion metodlar o'quvchilarda ijodiy fikrlash, musiqiy eshitish va ifoda qobiliyatini rivojlantirish imkonini beradi. Shu bilan birga, o'quvchilarning o'zini-o'zi baholash, tanqidiy fikrlash va musiqiy ijodiy loyihalarda ishtirok etish ko'nikmalarini shakllantiradi.

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinflarda fortepiano darslarini innovatsion metodlar yordamida tashkil etish o'quv jarayonini samarali va qiziqarli qiladi. Bu metodlar o'quvchilarning musiqiy ko'nikmalarini tez rivojlantirish, ijodiy salohiyatini oshirish va musiqaga qiziqishini rag'batlantirish imkonini beradi. Pedagogik amaliyotda ushbu yondashuvlarni joriy etish dars sifatini oshirish va o'quvchilarning mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish uchun zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. К.Б.Холиков. Развитие музыкального материала контрапунктических голосах произведения. Science and Education 3 (1), 553-558
2. К.Б.Холиков. Проблематика построения современных систем мониторинга объектов музыкантов в сфере фортепиано. Scientific progress 2 (3), 1013-1018

3. К.Б.Холиков. Гармония к упражнению голоса их роль в регуляции мышечной деятельности при вокальной музыки. *Scientific progress* 2 (3), 705-709
4. К.Б.Холиков. Область применения двойные фуги. *Scientific progress* 2 (3), 686-689
5. К.Б.Холиков. Музыкально театральные драмы опера, оперетта. *Science and Education* 3 (2), 1240-1246
6. К.Б.Холиков. Фактуры, музыкальной формы, приводящие к структурной, драматургической и семантической многовариантности произведения. *Scientific progress* 1 (4), 955-960
7. К.Б.Холиков. О принципе аддитивности для построения музыкальных произведения. *Science and Education* 4 (7), 384-389
8. К.Б.Холиков. Своеобразие психологического рекомендация в вузе по сфере музыкальной культуре. *Science and Education* 4 (4), 921-927
9. К.Б.Холиков. Обученность педагогике к освоению учащихся сложным способам деятельности. *Science and Education* 5 (2), 445-451
10. К.Б.Холиков. Уровень и качество усвоения предмета музыки, закрепление памяти и способности учащихся. *Science and Education* 5 (2), 452-458
11. К.Б.Холиков. Сложная система мозга: в гармонии, не в тональности и не введении. *Science and Education* 4 (7), 206-213
12. К.Б.Холиков. Звуковой ландшафт человека и гармоническая структура головного мозга. *Science and Education* 6 (1), 21-27
13. К.Б.Холиков. Приёмы формирования музыкально теоретический интересов у детей младшего школьного возраста. *Science and Education* 4 (7), 357-362
14. К.Б.Холиков. Возможность использования этнически сложившихся традиций в музыкальной педагогике. *Science and Education* 4 (7), 345-349
15. К.Б.Холиков. Преобразование новых спектров при синхронном использование методов и приёмов музыкальной культуре. *Science and Education* 4 (7), 107-120
16. К.Б.Холиков. Организация учебного сотрудничества в процессе обучения теории музыки младших школьников. *Science and Education* 4 (7), 363-370
17. К.Б.Холиков. Конструирование потока информации в балансировке разделения познания и поведение абстрактного воздействия на мозг человека. *Science and Education* 6 (1), 28-34
18. К.Б.Холиков. Динамическая обработка музыкального тембра и ритма в гипоталамусе мозга, переработка в рефлекторной дуге. *Science and Education* 6 (1), 65-70

19. К.Б.Холиков. Влияние классической музыки в разработке центральной нервной системы. *Science and Education* 6 (1), 49-56
20. К.Б.Холиков. Некоторые новые вопросы, связанные с применением методов и приёмов музыки в общеобразовательной системе. *Science and Education* 4 (7), 100-106
21. К.Б.Холиков. Музыкально компьютерные технологии, «музыкальный редактор» в науке и образовании Узбекистана. *Science and Education* 4 (7), 130-141
22. К.Б.Холиков. Диалоговые методы определения тональностей (не по квинтовому кругу). *Science and Education* 4 (7), 198-205
23. К.Б.Холиков. Музыкально педагогические приёмы по улучшению освоения учебного материала в школе. *Science and Education* 4 (7), 338-344
24. К.Б.Холиков. Музыкальная идея и создание новых идей, его развитие. *Science and Education* 5 (6), 129-136
25. К.Б.Холиков. Система грамматических форм полифонии, свойственных для классической многоголосной музыки. *Science and Education* 5 (11), 137-142
26. К.Б.Холиков. Искажения при синхронном направлении двух голосов в одновременной системе контрапункта и их решение. *Science and Education* 5 (11), 143-149
27. К.Б.Холиков. Три новые версии дефиниции формулировки мажора и минора. *Science and Education* 5 (11), 150-157
28. К.Б.Холиков. Совокупность идей и понятий, определяющих стиль написания ноты в компьютерной программе Сибелиус 9. *Science and Education* 5 (10), 171-178
29. К.Б.Холиков. Правила пользования печатными или электронными вариантами пользования музыкального редактора «финал». *Science and Education* 5 (10), 179-185
30. К.Б.Холиков. Обобщенные функции связок при исполнении академического пения включающей преобразования фальцета и вибрационной функции. *Science and Education* 5 (11), 287-292